

GLAVNA LISTA: U predjati za čitavu godinu K 102.—, za polugodinu K 10.—, tromjesečno K 5.—, mjesечно K 3.—, a maloprodaj 10 helera. — OGLASNI primaju se u upravi lista trg. Čuvala broj 1. te se računaju po 80 helera za prostor visok 4 milimetra i dug 8 cm.

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Talijanska podmornica zaplijenjena.

„HRVATSKI LIST“ izlazi u nakladnoj urednici JOS. KRMPOTIĆ u Puli, trg. Čuvala broj 1. Uredništvo se nalazi u istoj zgradi, ali broj 3. — Odgovorni urednik: JOSIP HAIN u Puli. Rokupisi se ne vraćaju. Ne uzajmu se anonimi dopisi. Nefrankirana pisma se ne primaju.

BRZOJAVI.

Rat.

Srpska ofenziva započela.

Zeneva, 1. Prema vijestima iz Soluna, otpočela je srpska ofenziva protiv Bugara. Napadaji je uslijedio 12 km južno od grčko-srpske granice, na grčkom teritoriju. Bugarsko topništvo razvija žestoku djelatnost.

Njemački zračni napadaj protiv Engleske.

London, 1. (D. u.) Službeno. Veći je broj neprijateljskih letjela prošao pred ponomi nad istočnom i jugoistočnom obalom, te je bacao bombe nad ušćem rijeke Themse. Noćas su krstarila letjela u očito znatnom broju nekoliko vremena nad Lincolnshire, Norfolkom, Suffolkom, Cambrige, Essexom, Kentom i Huntingdonom. Bacala su na slijepe bombe na vojnički neznatna mjesta. Na jednom su mjestu stupili, kako se drži, dobrim uspjehom u djelatnost, obrambeni topovi. Potanji vijesti nema.

Sueski kanal u opasnosti.

Basel, 2. — „Baseler Nachrichten“ javlja iz Rima, da su osim u Milan također i u Rim doputovale mnogobrojne obitelji iz Suez, koje donajšu sa sobom veoma ozbiljne vijesti.

Englezi o posljednjoj njemačkoj zračnoj navali.

London, 2. (D. u.) Reuterov ured javlja: Zračnom navalom od prošle noći nije ubijena nijedna osoba.

„Mi imamo u pripremi nova ratna sredstva i novu snagu.“

Köln, 30. Listu „Kölnische Zeitung“ pišu iz Berlina: Mi se nalazimo u odlučnim bojama koji vani toli kod kuće usrijed tihkih upravnih ratnih poslova. Još se ne zamjećuje svršetak borbe i nitko ne može da kaže, kako dugo ćemo još u trećoj godini rata morati da nastavljamo s dokazom, e nam se pobjeda ne može više istrgnuti iz ruku, i da se može više stati na put novoj zemljopisnoj karti Europe, koju su neprijatelji i proti svojoj volji izazvali. Kako smo mi i naši saveznici proti svemu, što su neprijatelji bili poduzeli, ostali puni pobjede, tako te oni nijesu nikad postigli bili više od prolaznih tek koristi, i kako je za povoljan po nas svršetak rata odlučni uspjeh neprestano na našoj strani, to imamo u pripremi nova ratna sredstva i novu snagu, pomoću koje ćemo obratiti sve, što će protivnici sa ili bez novih pomoćnika proti nama poduzeti. Kako dugo mi još čekali na nj, mir i nove stečevine i novi red odredivat ćemo mi i to će biti politička posljedica onoga, što su uradili bili naši junaci.

Nestašica živeža u zaposjednutoj Bukovini.

Bukarešt, 2. — Radi velikih kiša ovih posljednjih dana nijesu mogli Rusi u Bukovini da uspostave razorenih mostova. Radi toga nijesu mogli dopremiti u Bukovinu živež, te se samo na taj način tumaku čudnovata i neobična pojava, da žitelji iz Bukovine dolaze na rusku granicu i mole za kruh i brašno.

Austro-Ugarska.

Osuda čeških zastupnika.

Beč, 2. (D. u.) Pred češkim divizijskim domobranskim sudom bio je dne 30. srpnja po četvrtinaestvini trajanjem, dovršen u javnoj raspravi proces protiv državnih zastupnika Choc, Buržival, Vojna i Netolický porađi zločina sukrivnje u državnoj izdaji. Temeljem su istražnog postupka, što ga je državno odvjetništvo izvršilo, služili vlastoručni od sponenute oblasti osobiti postupkom dobiveni zapisi u inozemstvo pogledom, radi državne izdaje progonećeg profesora Masaryka o njegovom dogovoru sa optuženicima. Optužbenici su na pronađeni krivim u potpunom opsegu optužbe, te osuđeni na tešku poštenu tamnicu i to: Choc na 6 godina, Buržival na 5, Vojna i Netolický svaki na 1 godinu. Branitelji je dr. Ambros iz Olomuca podnesao ništovnu žalobu i prizv.

Mađjarski političari u Beču.

Beč, 2. — Igleđa, kao da će graf Apponyi i Stjepan pl. Rakovský koncem ove sedmice zamoliti za audijenciju kod cara.

Njemačka.

Novi pruski feldmaršali.

Berlin, 2. (D. u.) Bavarski prijestolonasljednik princ Leopold Bavarski i vojvoda Albrecht Württembergski su bili imenovani pruskim generalima feldmaršalima.

Balkan.

Držanje Rumunjske.

Bu dim p ešt a, 1. Bukareštinski list „Draptate“ ne isključuje, — na temelju informacija iz političkih krugova, da će kabinet Bratianu

odstupiti. Značajno za politički položaj jest to, što je vodja konzervativne stranke Marghiloman bio prošle sedmice tri puta u audijenciji kod kralja, za slučaj Bratianovog odstup a slijedio bi kabinet Marghiloman, Majorescu, Carp. Nova bi vlada proglasila u manifestu rumunjsku neutralnost.

„Seara“ zapitala je političke i vojničke ličnosti, da li je sadašnji trenutak zgodan za nastup Rumunjske. Vojnici su krugovi to zanijekali, jer da Sarrai raspolaze sa samo 300.000 momaka protiv 400.000 Bugara, 200.000 turskih, njemačkih i austro-ugarskih četa, te je prisiljen da ostane u defenzivi. Kad bi Rumunjska sada stupila u rat, mogle bi nastupiti eventualnosti, koje bi za Rumunjsku bile porazne. Dok se ne razjasni Sarraolov položaj, ne može se precizirati ni držanje Rumunjske.

Lugano, 1. Vijest „Corriere della sera“ veli, da stojimo pred neposrednim nastupom Rumunjske, jer da su pregovaranja sa antantom bila nedavno opet započeta i da su već i svršila.

Bukarešt, 2. — Žestoka je agitacija rusofila donjele postupila, jer su uvjereni, da se mora u sadašnjem štadiju prepuštiti izvanja politika odgovornim ličnostima. Kralj se je Ferdinand zaputio opet u Sinaju.

Bukarešt, 2. — Kralj i više političara otputovali je opet iz Bukarešta. Velika se je bura, koju su izazvali rusofili, slegla i prijatelji četvornog saveza ne će dan 14. augusta slaviti kao praznik.

Lugano, 31. „Berliner Tagblatt“ donosi iz Lugana: Rimska brzojavka „Stampe“ kaže na kategoričnim način, da je dopisnik u stanju uvjerti, da je Rumunjska pristupila antanti i da je zaključila najvišiji rat Austro-Ugarskoj. Rumunjska će vojska uči u boj tokom mjeseca rujna, čim nastupe izvjesni događaji.

Antanta.

Stürmer prigodom ratne dvogodišnjice.

Petrograd, 2. (D. u.) Petrogradski brzojavni ured donajze iz dobro upućenog vrela, da će Stürmer prigodom druge godišnjice otkada je Njemačka najvjestila rat izdati sljedeći progla: U času, kada mi alijirci stupamo u treću godinu rata, carska je vlada na isti način, kao što nijezni saveznici, više nego li ikada odlučena, da vodi do konačne pobjede alijircija taj rat, što ga je neprijatelj izvao. Dvije su dosadašnje godine rata još tješnije spojile antantske velike pobratimstvo oružja alijirskih četa, njihovih junastva i leviju protivljenom za oslobodjenje ugrožene Evrope od njemačke premoći. Na svim frontama zadavaju alijirski čete udarac za udarcom. Ja sam uvjeren, da će alijirci pomoću Sveomogućega uspjeti, da neprijatelja poraze i da privedu svoju stvar do pobjede.

Nova ruska glavna željeznica.

Haag, 2. O novoj velikoj željeznici, koja će spajati Bijelo more s Uralom, javljaju stručnjaci listovi ove potankosti: Pruga započinje kod Arhangelskoga i vodi preko istoka do rijeke Obi. Kod prijelaza preko Urala bit će priključene nuzredne željeznice. Ukupna duljina iznaša 1609 kilometara, a troškovi su gradnje, koju će izvodjati radnička poduzeća, proračunani na deset milijuna funti sterlinga.

Poostrena napetost između Švedske i Rusije.

Zürich, 2. — Prema suglasnim vijestima švicarskih listova iz Stockholma ima da se zaobljeće poostrene napetosti između Švedske i Rusije, jer Rusija još uvijek ne će da preda onih trideset parobroda, koji leže u ruskim i finskim lukama. Sva su dosadašnja nastojanja švedske vlade, da dobije te parobrode, ostala uzaludna, tako te bi švedska vlada mogla da se prihvati promjerna.

Kako Talijani tumače strah pred Njemačkom.

Lugano, 2. Zaključak je talijanskih ministarskih vijeća, da se Njemačkoj ne navijesti rat, izazvao kod ratnih izazivača i njihovih pristasa žestoku buru negodovanja. Uzrujanost je tih krugova tako velika, e im se je Sonnino morao potpuno izvjestiti, da ih umiri. U tim se izjavama veli: U Italiji je svopredno poznato, da je vlada samo odgodila najvišnji rat Njemačkoj, kako bi imala u rukama oružje, koje bi u namenu slučajnog mogla da izrabiti proti Rumunjskoj, koja bi ako ne već sada, a ono ipak kasnije navještajem rata Njemačkoj, morala biti povučena u vojnu.

Budućnost Italije.

Lugano, 1. „Avanti“ razvija žalosnu sliku talijanske budućnosti: Od Njemačke bit će Italija za uvijek odijeljena. Od Jugoslavena može se očekivati — kao što to izlazi iz njihovog novinstva — za sada samo mržnja i zavist, a usljed uskog prijateljstva, što postoji među Jugoslavenima i Rusijom, upitivi će konačno ta mržnja i na odnose među Italijom i Rusijom. Što se

Francuza tiče, to je „Journal des Debats“ ponovno izvjavio, da se Francuska manje boji njemačkoga imperijalizma, nego li talijanskog, a ustalom Francuska predobro znade, kao su ustrojno Talijani od ne zahtijevali zaledje Trilopolisa i područje na obali jezera Cad. Ostaje još samo Grčka, čija su čuvstva prema Italiji zalobio opet poznata. Ona će se još više poostriži, ako bude buduću mirovni kongres potjerao Irak iz Epira te Epir ustupio Italiji. K tome dolazi još i to, što je najbogataja i najnaprednija država svijeta, naime Udržene države, zavjerala Burnettovim zakonom Talijanima pred nosom vrate, smatrajući Talijane za nekulturne i analfabe. O Engleskoj nije „Avanti“ rekao ni riječi. Valjda stoga, što od Engleske ne očekuje već prijateljstva nego li od drugih država. Ali Englesku smije talijansko novinstvo samo hvaliti, a toga radi „Avanti“ šuti.

Događaji na moru.

Y m u d e n, 1. (D. u.) Kao što kapetan Fisch Leggers izvješćuje potopile su 2 njemačke podmornice engleski ribarski parobrod. Posada je spašena.

Baltimore, 1. (D. u.) Reuterov ured javlja: Trgovačka je podmornica Deutschland nastupila danas popodne svoj put u Njemačku.

Bremen, 2. (D. u.) „Bresmannsböro“ javlja, da je zapovjednik trgovačke podmornice „Deutschlad“ kapetan König naznanio u listu datiranom u Baltimore dne 13. srpnja, da je otputovanje prošlo bez nepravila i da se nakrcavanje podmornice zbiva tako brzo, koliko to okolnosti dopuštaju, te da se on pouzdanu nada odlasku iz Baltimora i sretnom dolasku u domovinu.

Berlin, 2. (D. u.) Službeno. 28. srpnja potopila je naša podmornica kod istočne engleske obale 8 engleskih jedrenjaca na motor i 1 ribarski engleski parobrod.

Neutralne države.

Otvorene kitajskog parlamenta.

Petrograd, 2. (D. u.) Petrogradska agencija javlja iz Pekinga: Otvoren je parlament. Predsjednik je Lyeuenkung položio prisegu vjernosti prama republikanskoj konstituciji.

Amerika.

Sjedinjene države kupuju nove otoke.

Haag, 2. List „Observer“ saopćuje, da kane Sjedinjene države kupiti otocije Galapagos od republike Ecuador. Pobliži uvjeti još nijesu poznati.

(Ti otoci leže u Tihom oceanu s jedne i druge strane ekvatora, 950 kilometara zapadno od obale republike Ecuador. Ima ih na broju 13 većih i mnogo manjih u ukupnoj površini od 7643 četvornog kilometara. Najveći je otok Albatros. Otoci su gotovo svi vulkanski, diplomatski, 970, a dapače i preko 1500 metara visine). Duboke su ravnine (do 200 metara) slabo obrastene; u visini od 200 do 600 metara je vegetacija bujnija. Zemljišta između 250 i 600 metara su zgodna za bašče i polja. Marva se je ovih 40 godina znatno rasplodila, no podvija. Za poljodjelstvo je prikladno samo 700 četvornih kilometara. Samo otok Hatam je napučen od nekih 200 žitelja, na no otoče dolaze često irani iz Južnog mora, jer ima ondje mesa i soli.

Otočje su otkrili u 16. vijeku Španjolci, no nijesu ga zaposjeli, a i kasnije su na nj dolazili engleski i ribari. U 17. su ga vijeku posjecivali Australci, a godine je 1832. prešli u vlasništvo republike Ecuador. Op. ur.)

Neprijateljski ratni izvještaji.

Francuska.

Paris, 1. Službeni izvještaj od 31. srpnja u 3 sata posl. podne:

Sjeverno Somme pomnožili su Nijemci kasno u noć i tekom noći svoje protunavale protiv Sume Hem i dvorac Moncu. Osobito je žestoka bila borba za dvorac. Za Casak su Nijemci u njega provali, ali su im ga Francuzi odmah natrag zauzeli. U Sumi Hem odbili smo sve napadaje. Francuske baterije na lijevom brijegu pucale su iz boksa na njemačke čete, te su im za vrijeme toga boja zadale teške gubitke.

Na lijevom brijegu Mose izvjavio se je u našoj vatri njemački napadaj na uzvisine sjeveroistočno visine 304. Na desnom brijegu doživjelo je Francuzima malena operacija, da napreduju jugozapadno Fleurya te da zarobe 20 momaka. Bijaše odbita njemačka navala sa ručnim granatama zapadno Vaux i Sume Chapitre.

11. sati u noći. Sjeverno Somme nastavili su Nijemci svoje protunavale u sumi i protiv dvorca Monacu. Svi su se njihovi pokušaji izjavili uz velike gubitke protiv neprijatelja. Uzdržali smo se u osvojeni položajima.

Na desnom brijegu Mose nastavila se najvećom žestinom topovske boje u odsjeku utvrde Thiaumont i u odsjeku Thury. Na ostalim frontama nema nikakvog događaja. U noći na 31. srpnja

Austro-ugarski ratni izvještaji.

Beč, 2. (D. u.) Službeno se javlja: Rusko bojište.

Nema promjene u položaju. U istočnoj Galiciji izjavilo se je na jugozapadu od Bučca, kod Višnovička, te na jugu, jugozapadu i zapadu od Brodija, više djelomice jakih ruskih navala. Isto su se tako izjavili svi protivnički napori da probiju savezničku frontu između najgornje Turije i pruge, što vodi iz Rovna u Kovel, o obrani njemačkih i austro-ugarskih četa, koje se tamo bore. Istu je sudbinu doživjelo napokon i više jakih protivničkih provala u kojenu rijeke Stohod kod Kasovke.

Talijansko bojište.

Položaj nepromijenjen. U Dolomitama, istočno od sedla Sief, bio je suzbijen napadaj dviju talijanskih satnija.

Jugoistočno bojište.

Nema osobitih događaja. Zamenik poglavice generalnog štofera pl. Hoffer, podmaršal.

Događaji na moru.

Beč, 2. (D. u.) 1. kolovoza u 7 i pol sati prije podne (pravila je skupina od 14 talijanskih velikih bojnih letjela preko Pirana u Istru. Linijski poručnik Banfield podigao se u Trstu, te s jednim pomorskim letjelom zastijevao neprijateljsku skupinu čitavom Istrom. Stigao je nizinski glavnu silu, 7 Caprona, nad Rijekom u visini od 2700 m, te je oborio veliko bojno letjelo. Upravljač je mrtav, 2 su motrioca zarobljena. Banfield i njegovo letjelo ostali su neostječeni.

Beč, 2. (D. u.) Službeno se javlja: Talijanska podmornica „Giacinto Pullino“ pala je u sjevernom Jadrano gotovo neostječena u naše ruke te smo ju doveli u Pulu. Zarobili smo čitavu neranjenj momčad, sastojaju se od 3 člana i 18 momaka.

Vodstvo c. kr. mornarice.

Njemački ratni izvještaji.

Berlin, 2. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Na sjeveru od Somme napadalo je neprijatelj sinoć s vrlo jakim silama uzaludno odsjek od Maurepas de Somme. Nakon što je bio pretrpio već popodne za djelomičnog podhvata protiv dvorca Monacu krvavi poraz usrijed brze protunavale njemačkih bataljona, prošao je na putu od Maricourta do Clerjya sve do naših posve izjednačenih opkopa. Neprijateljski su gubici opetna znatni. Na jugu od Somme, kod Belloya i Estresa, mjestimični bojevi. Na desno od Moze napredovali smo sjeverozapadno i zapadno od tvrđve Thiaumont te smo osvojili gorski nos na sjeveroistoku od tvrđve Souville i potisnuli neprijatelja znatno u goroviti sumi, kao što i u sumici Laufec. Zarobili smo 19 člana i 923 neranjenj momaka. Zaplijenili smo 14 strojnih pušaka. Obrambenom sam vatrom obranili 3 neprijateljska letjela, a jedno u zračnoj borbi.

Istočno bojište.

Na sjevernom dijelu fronte nema osobitih događaja. Na jugozapadu od Pinskoga opetovala su se ruska poduzeća na jednoj i na drugoj strani Nobelskog jezera s jačim silama i proširila se te također na okolicu od Lubjevoša (na Stohodu). Bila su glatko suzbijena. Više napadaja u luku Stohoda propalo je posve već u zapornoj vatri. A uvijek iznova jurišao je protivnik ne obzirajući se na svoje velike ljudske gubitke, protiv naših položaja između Vitonjeza i Turije. Svi su njegovi napori ostali bezuspješni. Kod Bothmerove su se vojske izjavili djelomični neprijateljski napadaji u kraju na zapadu od Višnjovička i blizu Velešnjova (na Koropjecu).

Balkansko bojište.

Položaj je nepromijenjen. Vrhovno vojno vodstvo.

opstrjeljavalu je jato naših letjela vojničke tvornice u Thionville, kolodvoru u Conflansu i Audin te Roman kao što i taborište u okolici Etaina.

Engleska.

L o n d o n, 31. srpnja. Službeni izvještaj od 30. srpnja: General Haig javlja: Prošle noći smo žestoko bombardovali neprijateljske spojene järke i položaje pričuva među Anere i Sommom. Uslijed naše vatre eksploziralo je nekoliko munijsko munijsko skladište u blizini Cour-lette.

Danas u jutro su Englezi surađivali sa Francuzima, nepredovali na frontu od Šume Delville sve do Somme. Uznapredovali smo i istočno seljačkoga dvorca Waterloo, Šum Trones i seljačkoga dvorca Maltzorn. Neprijatelj bijaše vrlo jak te u jakome boju morao imati teške gubitke. Zarobili smo 52 vojnika. I Francuzi na našem desnom krilu su pomaknuli naprijed svoje linije. U okolici Pozieres, gdje smo dan upotrijebili u svrhu utvrđenja u prošlog sedmici osvojenog područja, nema nikakve pješadijske djelatnosti. Jučer smo uništili tri neprijateljske zrakoplove, nekeje smo ostetili i prisilili, da se spuste. Među Anere i morem nema ništa važna.

Italija.

R i m, 31. Služb. izvještaj od 30. t. mj. U dolini Lagarina živahna obojestrana djelatnost topništva. Naše je topništvo uspješno opstrjeljivalo točke na željezničkim prugama, gdje je bio najvijen živahan promet. Nakon topovske priprave napala je naša pješadija na visoravni Tonezza neprijateljske linije. Sjeverno Monte Cimone razvila se je ljeta borba u vrlo gustoj šumi, koja je branjena od cijeloga niza jaraka i mnogobrojnih zaprijeka. Našim je četama ipak uspjelo, da u nekoliko napredovale. U području Tofana zauzeli su naši alpinci šumovitu visinu te su pregranjali neprijatelja sve do doline Travenance. U dolini Rienzee lakotom smo odbili neprijateljski navalni pokušaj protiv naših položaja na Monte Piano. Naši topovi velikog kalibra bombardovali su kolodvor Sillian u Dravskoj dolini. Na ostaloj fronti nema važnih događaja.

Taktika generala Brusilova.

Neki ruski časnik, koji je u zadnjim bojama bio zarobljen, izjavio je jednom suradniku bečke „Neue Freie Presse“ što i kako on misli o taktici ruske vojskovođe Brusilova. Na temelju tog razgovora donosi „N. F. P.“ sljedeće: Gubici Rusa — govori ruski časnik — bili su takvi, da su se bojne formacije morale do dva i tri puta popunjivati. Tako se je i opeta dobrano iscrpilo ruske rezerve, koje su u zadnje vrijeme teškom mukom sakupljene i organizovane. Uspjeh generala Brusilova svakako ne odgovaraju toj golemoj žrtvi, koju je morao pretrpjeti ruski narod. Ipak može ogroman ljudski materijal, koji može staviti Rusija na raspolaganje svojoj vojnoj upravi, donekle popraviti, — naravno uz velike poteškoće — strašne rupe, koje su nastale u njihovim zborovima. Naročito upada u oči veliki gubitak časnika. Dok je naime u početku rata bila izdana zapovijed, da časnici čim više čuvaju svoj život, naloženo je sada, da časnici, ne iskažu ništa ni više časnike, moraju ići na čelu svojih četa na juriš. Napadaje vode pukovnici, pa se stoga ne smijeju čuditi, da su Rusi kod zadnjih bojnih operacija izgubili mnogo pukovnika i nekoliko generala. Kod jednog od zadnjih juriša izgubio je jedan bataljun sve svoje časnike. Ovo je im kobnije, što se gubitak časnika ne može nadoknaditi onako brzo, kao gubitak mornari. Da se ti gubici bar donekle nadoknade, podižu se jur podčasnici na časnički čin. Posljedice tog postupka odmah su se opazile. — Uz sve te ogromne gubitke drže mjerodavni krugovi, da su takove žrtve potrebne, jer je razočaranje

O kokošima u Hanspärsgardu.

Svedski napisao August Bodenson. (Nastavak.) Stina i Borta bježale su se jedna druge više od kuge. Nijesu se gledale i nijesu se pozdravljale. Dapače ni u istom sjedalu u crkvi nijesu više mogle do sjede. No ni do očište velike kavge nije još došlo — jedna je samo čekala, kad će ona druga kazati prvu riječ, a tad — Sve n i Kalle nijesu marili ni za što i ostali upravo tako dobro prijatelji kao i dosad. Ali u unutrašnjosti su se svojoj zasi i bliji neprestani ženskih zadjevica, jer jasno je amo po sebi, da su tu bili sve, što je kipejla i šlo. I Borti i zašto one nijesu imale zgrade, da jednu, treću kažu u oči. I Ivan i Ivana bili su na jedno dobro nozi kao i prije. I neprestano su razgovarali o zadjevici između matera i što imaju da učine, da se one opet izmiru. I za mlade je ljude počelo bivati neprijatelj. Jer ako bi ih vidjela Stina, kako stoji i razgovara, pozvala bi odmah Ivana i uvijek bi znala naći štogod, što valja odmah da učini za nju. A ako bi zamijetila Borta njih dvoje, smjesta bi poviknula: — Što stojš ovdje i Henjaris, Ivano? Nemaš li nikakova druga posla? Unutra, za preslicu? Ja ne mogu da trpim, ako mladi ljudi ovako postajuju, ništa ne rade i govore gluposti. Tako je prošla zima. Počelo je i spremati na proljeće. Kokoši majke Stine morale su sad iza se zadovolje svojim kokošinjem vani u staji. Preko dana mogli su već na dalje vrijeme u dvostruke i čeprkati po bunštu. Njihov maleni bijeli pijetao sa velikim sprasitim perima na repu i jednom ružom, koji je od zimske studeni zadobila malen bijelomodri rub, kočio se je u gnoju,

u Rusiji došlo jur do svoga vrhuna. Ruski mjerodavni krugovi drže, da Rusija nije bila dovoljno centralnim vlastima u njihovoj velikoj industriji, koja im pruža upravo nevjerojatna sredstva na raspolaganje. Austro-ugarskom i njemačkom topništvu nije Rusija dorasla, i zato mora ona tući neprijatelja s onim, u čemu je premoćna: neprijatelja prisiliti u ulovu zadaviti. Do Brusilova se mnogo drž, pošto je polučio izvjesne uspjehe nakon teških poraza zadnje godine. Vijestima dake o njegovom odstupu ne smije se pripisivati nikakva vjerojatnost. Obzirom na ovako velike žrtve, vlada u Rusiji ipak veliki skepticizam, da će se ovom ofenzivom doći do konačnog uspjeha. Ja sam također mijenjaju, da ne će ofenziva pokušati svoj cilj, završiti je ruski časnik.

Domaće Vijesti.

Zahvala. Pučka svečanost, upriličena dne 23. pr. mjes. po gospodinu Nikoli Mardešiću prilikom više proslave na starom topničkom pucalištu, postigla je u korist udovica i sirota zajedničke vojske i ratne mornarice znatan čisti iznos od 9131 K 46 fl., koji je izručio potpisanim gospojnskom odboru za ratnu pripomoć u svrhu daljnje otpreme.

Predsjedništvo se toga gospojnskoga odbora ganutim srcem ovom putem zahvaljuje u ime preostalih naše slavne obrambene sile, a ponajviše neumornom u pripremanja i sabiranju u dobrobit svrhe gospojnski Nikoli Mardešiću kao i ostalim članovima odbora i pospjesivačima u svakom obziru veoma uspjele proslave.

Gospojnski odbor za ratnu pripomoć. Pula, mjeseca augusta 1916.

Predsjednica: Jelena pl. Chmelarž v. r.

Darovi za hrvatske škole.

Sakupio je Josip Kirac u Medulini dne 30. srpnja K 59.20, a darovao je K 2: Josip Kirac, Grgo Kirac, Ivan Lorencić, Stipar Kirac, Ivan Drušetić, Niko Tentor, Anton Kirac, Antica Kirac, Kirac, Josip Mihac, Stipan Vojak; po K 1: Grgo Lorencin, P. Radošević, Mate Lorencin, Marija Radošević, Katica Lorencin, N. N., Rojnić, G. Grakalić, Šante Jukopila, Matko Kirac, Niko Kirac, Martin Privrat, Anton Vojnić, Toma Lorencin, Petar Privrat, Jakov Privrat, Josip Lorencin, Ivan Lazarčić Bjondin, Ivan Vojak, Ivan Triještun, Luka Lazarčić Radošević, Luka Lorencin, Ivan Kirac, Jakov Filipov, Grgo Vojnić, Anton Lorencin, Blaž Radošević, Miho Mihovilović, Alfons Radošević, Josip Mihaljević; (Sime Vojak 80 fl., Luka Kirac 60 fl.; po 50 fl.: Ivan Vojnić, Anton Lorencin, Jakov Privrat, Martin Marinović, Fran S. Sironić, Blaž Privrat, Anton Vojak, Josip Radošević; po 30 fl. N. N., N. N.; po 20 fl. Josip Zorić, Anton Mihaljević, Josip Kirac, Josip Urti, Jure Čukon, Jakov Lorencin.

iz Dalmacije.

† Dujam Baranović. Javljaju iz Zadra, da je u Benkovcu umro posljednik i trgovac Dujam Baranović, rodom iz Šibenika. Pokojnik se je za života iskazao brojnim dobrim djelima, a oporučno pustio je javnoj dobrotvornosti u Benkovcu 25.000 K. Pokoj mu duši.

Izmjena imena u Zadru. Upraviteljstvo općine zadarske izmijenilo je imena trgova „Piazza Dandolo“ u „Piazza Conrad Hetzendorfer“ a „Piazza Delaurana“ u „Piazza Tegethoff“. Put što vodi od obrtničke škole do Arbanasa okršten je imenom: „Viale Arciduca Eugenio“, dok najnovija obala: „Riva Arciduca Federico“.

Naknadna pregledba. U Dalmaciji vršiti će se naknadna pregledba dne 17. augusta i to za sve one vojničke obvezanike godišta 1866. do 1897., koji se nisu budi skojeg razloga prikazali kod posljednjeg pregledavanja.

Spilitski zvonik. Prema vijesti iz Zadra morat će se porušiti zvonik u Splitu, na kojemu je graski dobnik (ura), radi opasnosti, da se sam ne sruši. Na istom mjestu gradit će se novi.

Neredi pri dijeljenju vojničkih pripomoći. Narodni List* donosi: U listopadu prošle godine bili su otkriveni neki neredi pri dijeljenju vojnih pripomoći na c. k. kotarskom poglavarstvu u Zadru. Neki su činovnici bili obavješteni i napušeni, pa kasnije pušten. Sudska je oblast povalje istragu. Sada dozajemo, da je c. k. državno odvjetništvo za četvoricu odustalo od postupka, dočim je proti ostaloj trojici izdalo optužnicu.

Razne Vijesti.

Kralj Ljudevit o njemačkoj ratnoj mornarici. Kralj Ljudevit brojavio je njemačkomu caru prigodom posjeta njemačke ratne mornarice u Wilhelmshavenu: Utisci, što sam ih ovdje dobio, ukripleji su u meni iznova pouzdanje u nepobjedljivu snagu njemačkoga oružja na moru i na kopnu i moje tvrdno uvjerenje, da će Tvoja mornarica, koja je prozeta jakim duhom, u zadnoj bici na moru izvjestim uspjehom uvrstiti nove pobjede nad našim neprijateljima. Ljudevit.

Car Vilim odgovorio je medju inim: Otkrilostrčno me raduje, da si posjetio ratnu mornaricu i dobio tako dobre utiske. Ufam, da će Tobom mornarica i u buduće izvršiti svoju muževnu dužnost. Vilim.

„Boccaccio“ u Petrogradu. U petrogradskom operetnom kazalištu imala se je uprizoriti poznata opereta „Boccaccio“. Rusko šovinističko novinstvo napalo je toga radi upravitelja kazališta, koje si je medjućim nam odmah pomoći. Priopćio je naime članak, u kojem je razjasnio, da je Francois Suppe rođen u Dalmaciji, a kako i Dalmacija spada u jugoslavenske ciljeve anante, mora se takvu operetu uprizoriti. Ratorni elementi bili su ovim razjašnjenjem smireni te je opereta bila predstavljena vrlo lijepim uspjehom.

Konačni pokop Lava XIII. „Corriere della sera“ javlja: Zemni ostanci pape Leona XIII. dignuti su u svoj tišini iz provizornog groba u San Pietro, gdje su sahranjeni 1903. te su postavljeni u grobnicu, koja je sagradjena u lijevoj ladji bazilike, Pogrebu je prisustvoval kardinal Mery de Val i nekoliko prelata.

„Oduka ovoga rata laže na ratistiama zapada“. Neki talijanski novinar zapitao je engleskog generalissimusa Haig-a, gdje bi se po njegovom mnjenju imao rat odučiti. — Haig je odgovorio: „Velike odluke ovoga rata laže na ratistiama zapada. No mi moramo diktirati mir, koji će naplatiti troškove, jer mi smo mnogo izdali“.

Zagonetna izvjava. U odužen članku piše „Vossische Zeitung“ između ostaloga sljedeće: „Vrlo je dobro znano, da se o cijelom nizu ratnih ciljeva ne može danas još raspravljati. Ne samo toga radi, jer bi se sitine ostalio položaj naših pregovarača prema neprijatelju, nego i zato, jer se sitine na žalost ne bi koristilo ni našim prijateljstvima. Mi kažemo našlost, jer držimo, da bi barem riješenje ovih pitanja, koja se naših neprijatelja tiču tek u drugom redu, morala doći već dalje nego li se to doista slađaj. Upravo na takove točke odnosi se veliki dio zabrinutosti i tjeskobnoga pitanja mnogih supljenika.“

Izjava generala Linsingena. Neki dopisnik američanskih novina razgovarao je sa generalom Lissingenuom, koji mu je izjavio: Ako koncentriraju Rusi na uskoj fronti sve, šta mogu, i ako uzmu k tomu Engleze, koji su na uskoj zapadnoj fronti združili 17 divizija u napadu, onda je posvema jasno, da će prodrjeti na jednoj ili drugoj točki u našu frontu, dok i opeta ne sakupimo naše rezerve i ne obavistimo njihovo prodiranje. Ne mogu vjerovati, da će Rusima poći za rukom definitivni prodor kroz našu frontu.

MALI OGLASNIK.

Stan sa 4 sobe i svom odobnošću te vrion, traži se odmah ili za kasnije. Ponude na upravo pod brojom 65.

Razumna djevojka traži se k djetetu za nekoliko sati dnevno, ulica Slesano 29, II. destio. 66

ne će da se preda, sve i ako mu jest ruža sva rastrgana.

Borta sve to gleda sa smijehom, jer dobro znađe, tko će izvući kraći kraj.

Sad su se na trenutak rastavili. Bijelac zakurkuriše i zagrebe nogom po zemlji, kao da će sad na naći na zrnce, koje će ga okrijepiti.

I Nijemac zakurkuriše i zagrebe. Tad navale opet jedan na drugoga. Sad je bijelac na svaki način pobjeđien. Nijemac tuče krilima i udara klijnom, tako da bijelac nije više bijel, nego črna crna— i crvena krpetina iz zemlje i krvi. Borta pohiti u kuhinju, da izlize čabar vode na borce.

Ne dok je Borta bila u kuhinji, izdaje Stina i opazi, što i kako je s njezinim bijelcem. I u onaj tren, kad je osvanula Borta sa vodom, bila je već Stina na bojištu, gurnula nogom Nijemca takovom žestinom, da je ovaj naprčac odletio na krov, i pograbila svoja pijetla.

— Ah! — reče ona. — Jadni moj pijetliću! Ta ti zamalo te nijesi mrtav!

Tad ugleda Borta. — Zar imaš ti tvog kletog oholog pijetla samo za to, da ubiješ moga? — stala je vikati drščujući čitavim tijelom od bijesa.

— Zar sam ja naputila jednoga na drugoga? Tvoj je počeo i poletio na moga! — odvratu Borta nekako nesigurnim glasom.

— Da, samo tvoja je oholost uzrok svemu! vikala je Stina dalje. — Nabaviti si takove nakaze od kokoši, gospodskih kokoši, dakako. Ti, gspodja, njemačka kokoš! Da, tako ćeš se zvati, mrcino!

— Sotona neka te što prije uzme. Evo ti to za njemačku kokoš, i pružila vještelce! Pomisli samo na žitak, koji si pružila bila Kalleju pod nos, samo da me zavedeš u nepriliku! Pfu, kukavice!

— govopadila se je Borta i pružala proti Stini stisnutu šaku — Kad bih htjela da postupim s tobom onako, kako si zaslužila, evo ovako bih te

— Ej da, dakako! Ti si najkukavnija ženitina na svijetu, ti mrcino!

I njih dvije su posve biva izdala drugoj. — Ah! Moji pijetla, moj pijetla! Evo, kako je krvav i blatan! — jadikovala je Stina. — To je tvoja krivnja, kukavice! — vikala je ona. — I ti se još smiješ, je li . . . ? I ona udari sa pijetlom Bortu, tako te joj bilo čitavo lice zaprljano od krvi i zemlje.

Borti je bilo, da pobijesni. Iznajprije si obim krvava otare obraz. Nani, se zaletu i Stina k pograbi ju za kosu.

— Ji-i-h, ti besramnice! Ti podlo stvorenje! Ji-i-h!

— Pusti me ili ću te izgrepsiti do smrti! — vikala je Stina i bacu ru u ruku pijetla, koji je osno ležati na mjestu, kuda je pao.

— Ji-i-h, mrcino! Ja ću ti dati za gospodju njemačku kokoš, i za žito, i za ji-i-h!

I Ti podla gospodjine njemačke kokoši! Š-t! Grebi samo! Š-t! Ja ću te natučiti, kao se grebati! Kopraj tako te samo, jadna kukavice! Ja ću te natučiti i kopirati se, da će tvoji krakovi žestoko osjetiti . . .

— Ji-i-h!

— Š-t! I pograbite su se za kose i greble i gurale i vikale, što su mogle i nikako nijesu htjele da prestanu.

Sven i Kalle i Ivan i Ivana dotrčale na tu viku svaki s drugie strane.

— Jeste li s vama sašle, žene? — povikne Kalle,

(Nastaviti će se.)